

Nu bouwen om later te oogsten

Workshopresultaten

Green Deal Circulair Bouwen
3 December 2020

Waldo Galle, VUB Architectural Engineering
Wim Debacker, VITO Transitieplatform
Arianne Acke, Vlaanderen Circulair

Deze workshop werd mogelijk gemaakt dankzij de Green Deal Circulair Bouwen, de Proeftuin Circulair Bouwen en alle deelnemers.

Urban mining leert ons vandaag welke fouten we morgen kunnen vermijden.

Geen werf zonder degelijke inventarisatie en aangepast bestek meer, en niet langer aan elkaar verkleefde materialen. Maar dat is makkelijker gezegd dan gedaan. Daarom achterhalen we met de hele bouwsector - van producenten, over aannemers, tot ontwerpers - wat ontbreekt om het urban mining van morgen booming business te maken.

Tijdens de workshop 'nu bouwen om later te oogsten' zetten we samen op scherp wie en wat nodig zijn om de circulaire principes in de praktijk te brengen. Tegelijk achterhaalden de deelnemers op welke ontwerpqualiteiten en -hefbomen zij moeten inzetten om hun bouwproduct, -proces of -ontwerp van de toekomstige sloophamer te redden.

Tijdens de workshop gingen de deelnemers actief aan de slag en keken hoe hun project in het kader van de Green Deal Circulair Bouwen zich verhoudt tot verschillende strategieën.

Welk 'soort' circulariteit streef je na / wil je nastreven?

1111 LINCOLN ROAD Herzog & de Meuron Miami Beach (US), 2010 (foto: Hufton + Crow)

GREENBIZZ architectesassoc+ Brussel (BE), 2016
(foto: Detiffe)

ABT DAMEN DELFTECH OFFICES BiermanHenket architecten Delft (NL), 2001 (foto: Sybold Voeten)

Aanvullend werd gepeild naar de ontwerpqualiteiten die men daarbij nastreeft, en de hefboomen die worden aangewend om elk initiatief succesvol te maken.

Welke (ontwerp)keuzes maak je daarom / zou je willen maken?

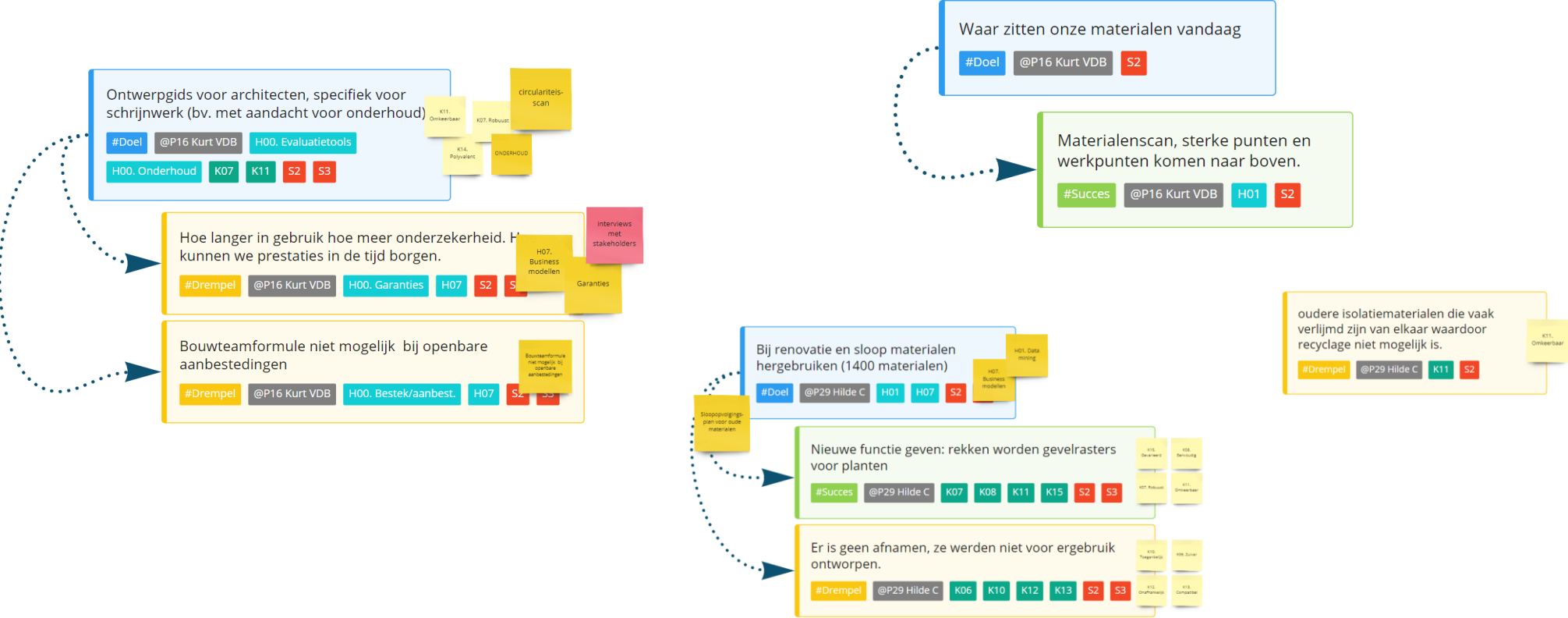

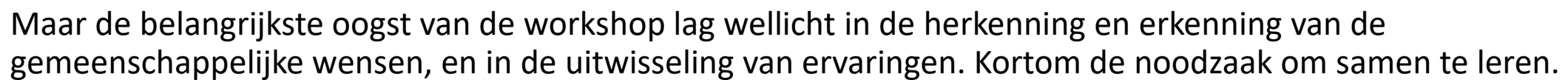
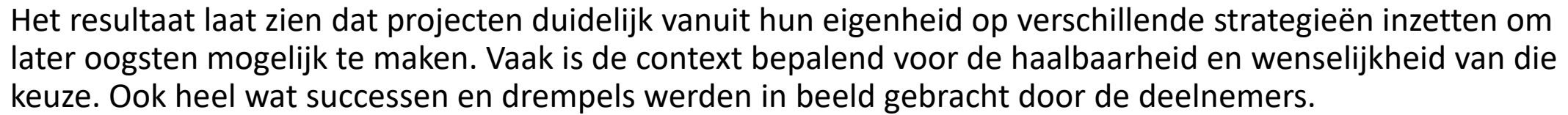
Op welke innovatie reken je daarbij / zou je willen rekenen?

Om de deelnemers op weg te helpen werd een voorbeeld aangereikt door twee bedrijven die een start maakten om circulair bouwen in de praktijk te brengen: de Colruyt groep en Reynaers Aluminium. Op welke strategieën zij inzetten, welke ontwerpqualiteiten daarbij in beeld kwamen en hoe zij omgaan met successen en blijvende drempels, dat zetten zij in het online Miro-canvas.

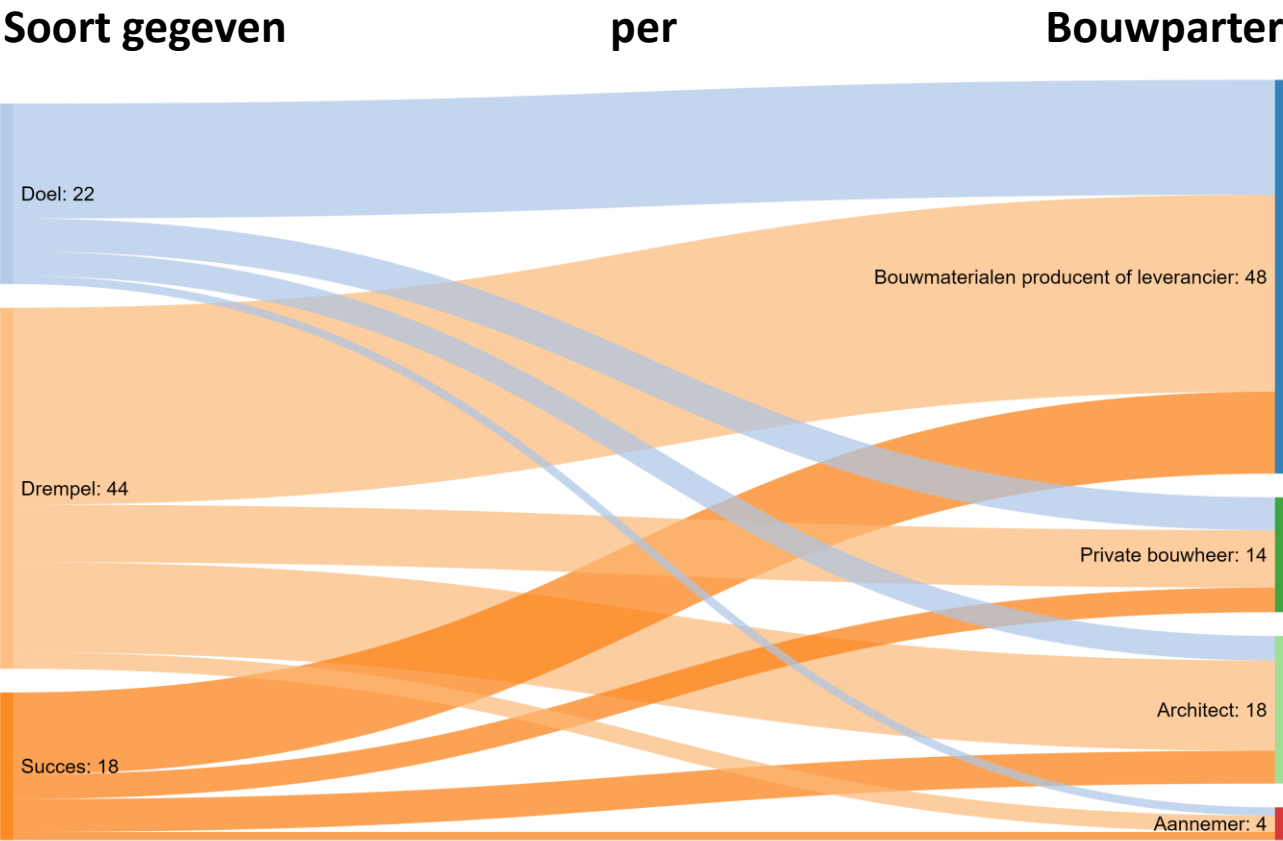

Met de input van de deelnemers, gingen we ook aan de slag. De steekproef is nog beperkt, maar een aantal trends zijn wel zichtbaar.

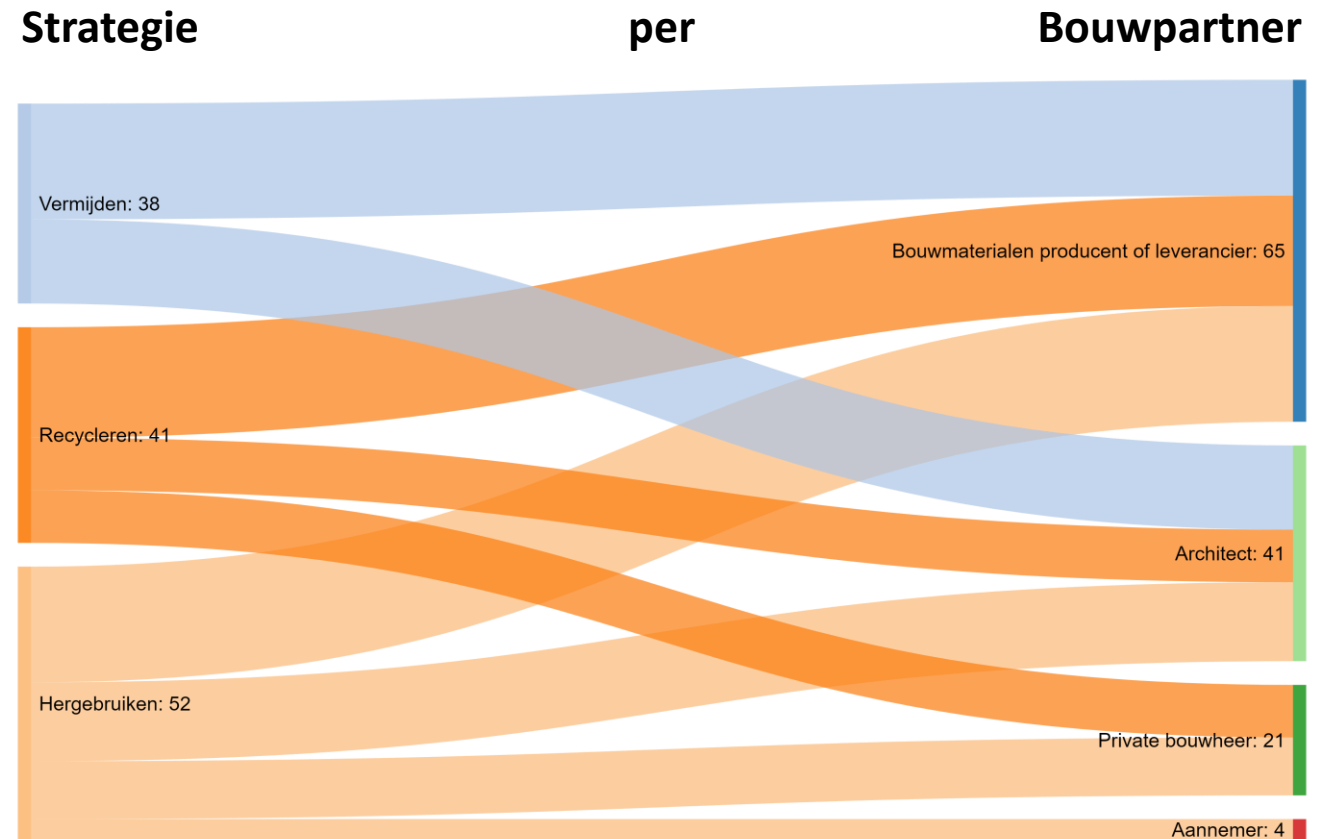
- ✓ Er zijn vandaag nog meer drempels dan successen, en dat geldt voor iedereen. Een **ketenaanpak** blijft dus een kans.

Met de input van de deelnemers, gingen we ook aan de slag. De steekproef is nog beperkt, maar een aantal trends zijn wel zichtbaar.

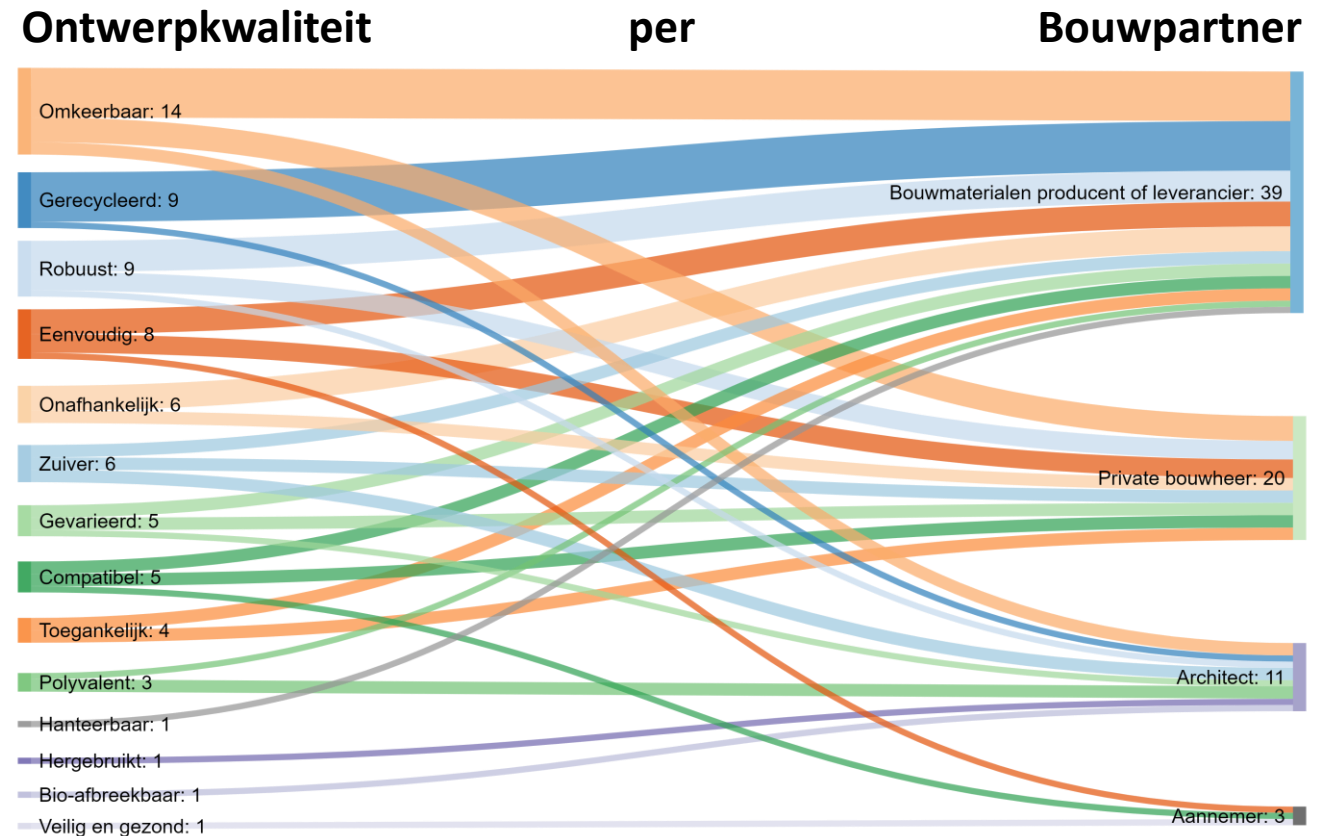
- ✓ Er zijn vandaag nog meer drempels dan successen, en dat geldt voor iedereen. Een **ketenaanpak** blijft dus een kans.
- ✓ Hergebruik krijgt veel aandacht, maar vermijden en recyclen ook. We moeten op **alle strategieën** blijven inzetten.
- ✓ Private bouwheren lijken niet bezig met 'vermijden'. Aannemers enkel met 'hergebruiken'. **Wie kan welke rol spelen?**

Met de input van de deelnemers, gingen we ook aan de slag. De steekproef is nog beperkt, maar een aantal trends zijn wel zichtbaar.

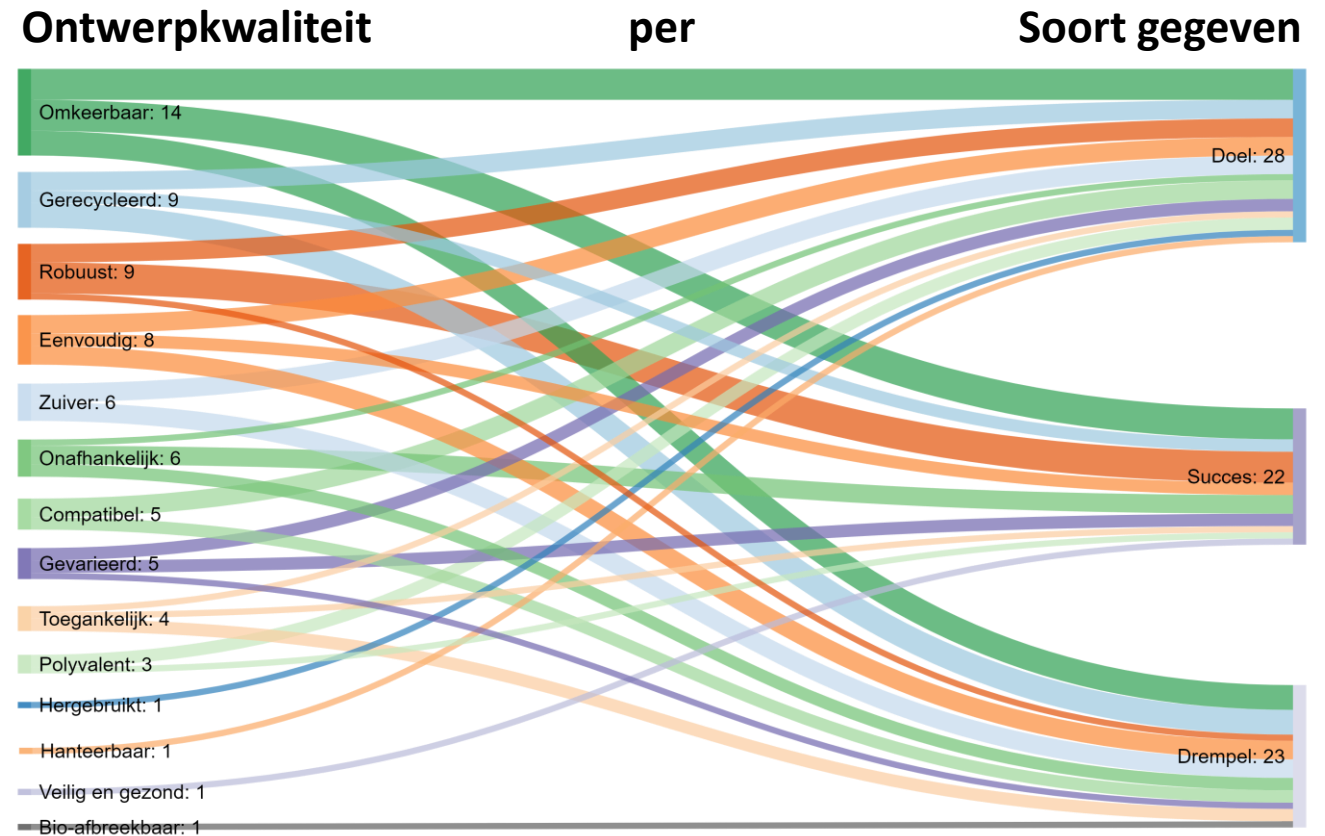
- ✓ Er zijn vandaag nog meer drempels dan successen, en dat geldt voor iedereen. Een **ketenaanpak** blijft dus een kans.
- ✓ Hergebruik krijgt veel aandacht, maar vermijden en recyclen ook. We moeten op **alle strategieën** blijven inzetten.
- ✓ Private bouwheren lijken niet bezig met 'vermijden'. Aannemers enkel met 'hergebruiken'. Wie kan **welke rol** spelen?
- ✓ Omkeerbaar is de belangrijkste ontwerp-kwaliteit gevolgd door gerecycleerd en robuust. Zijn dit ook de meest **effectieve**?

Met de input van de deelnemers, gingen we ook aan de slag. De steekproef is nog beperkt, maar een aantal trends zijn wel zichtbaar.

- ✓ Er zijn vandaag nog meer drempels dan successen, en dat geldt voor iedereen. Een **ketenaanpak** blijft dus een kans.
- ✓ Hergebruik krijgt veel aandacht, maar vermijden en recyclen ook. We moeten op **alle strategieën** blijven inzetten.
- ✓ Private bouwheren lijken niet bezig met 'vermijden'. Aannemers enkel met 'hergebruiken'. Wie kan **welke rol** spelen?
- ✓ Omkeerbaar is de belangrijkste ontwerp-kwaliteit gevolgd door gerecycleerd en robuust. Zijn dit ook de meest **effectieve**?
- ✓ Gerecycleerd en zuiver worden relatief vaker aangehaald bij drempels dan bij successen. Wat kan die successen doen **opschalen**?

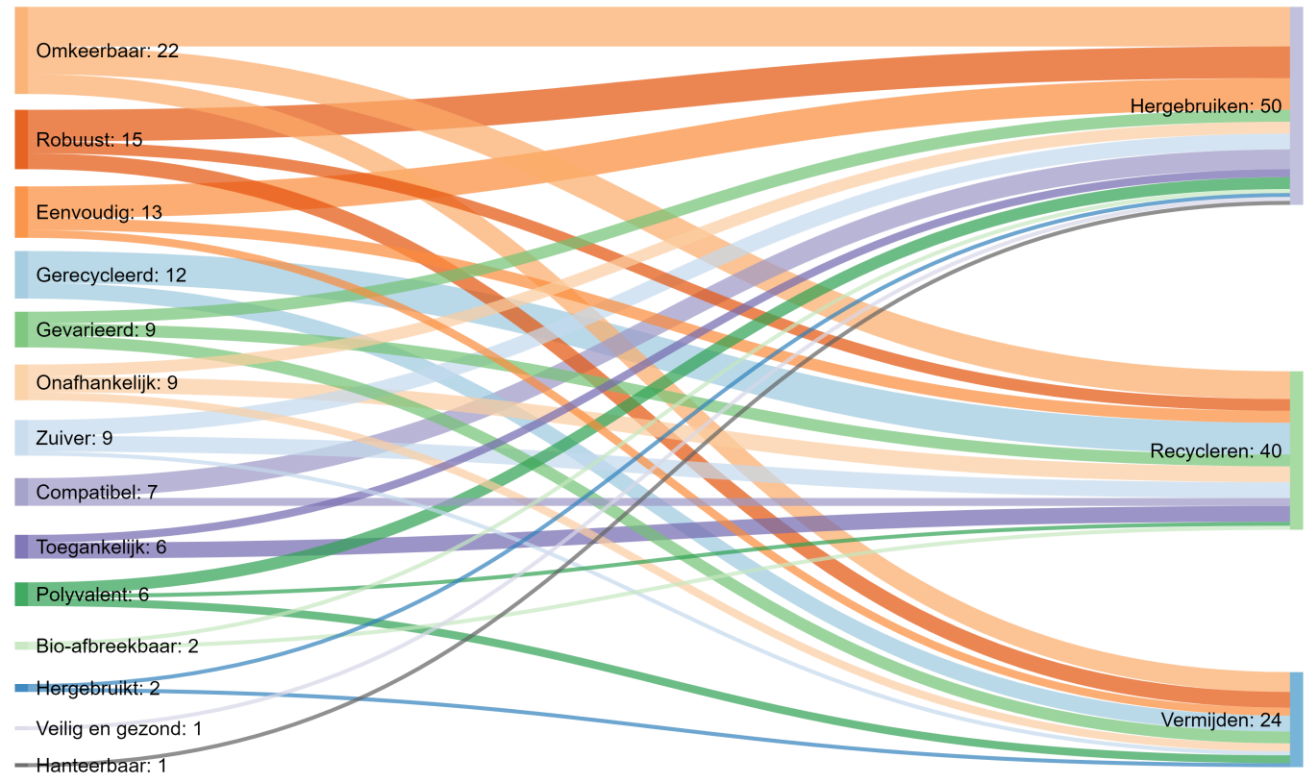

Met de input van de deelnemers, gingen we ook aan de slag. De steekproef is nog beperkt, maar een aantal trends zijn wel zichtbaar.

- ✓ Er zijn vandaag nog meer drempels dan successen, en dat geldt voor iedereen. Een **ketenaanpak** blijft dus een kans.
- ✓ Hergebruik krijgt veel aandacht, maar vermijden en recyclen ook. We moeten op **alle strategieën** blijven inzetten.
- ✓ Private bouwheren lijken niet bezig met 'vermijden'. Aannemers enkel met 'hergebruiken'. Wie kan **welke rol** spelen?
- ✓ Omkeerbaar is de belangrijkste ontwerp-kwaliteit gevolgd door gerecycleerd en robuust. Zijn dit ook de meest **effectieve**?
- ✓ Gerecycleerd en zuiver worden relatief vaker aangehaald bij drempels dan bij successen. Wat kan die successen doen **opschalen**?
- ✓ In de top tien ontwerp-kwaliteiten is er geen één gelinkt aan slechts één strategie. We moeten op **alle kwaliteiten** blijven inzetten.

Ontwerpkwaliteit

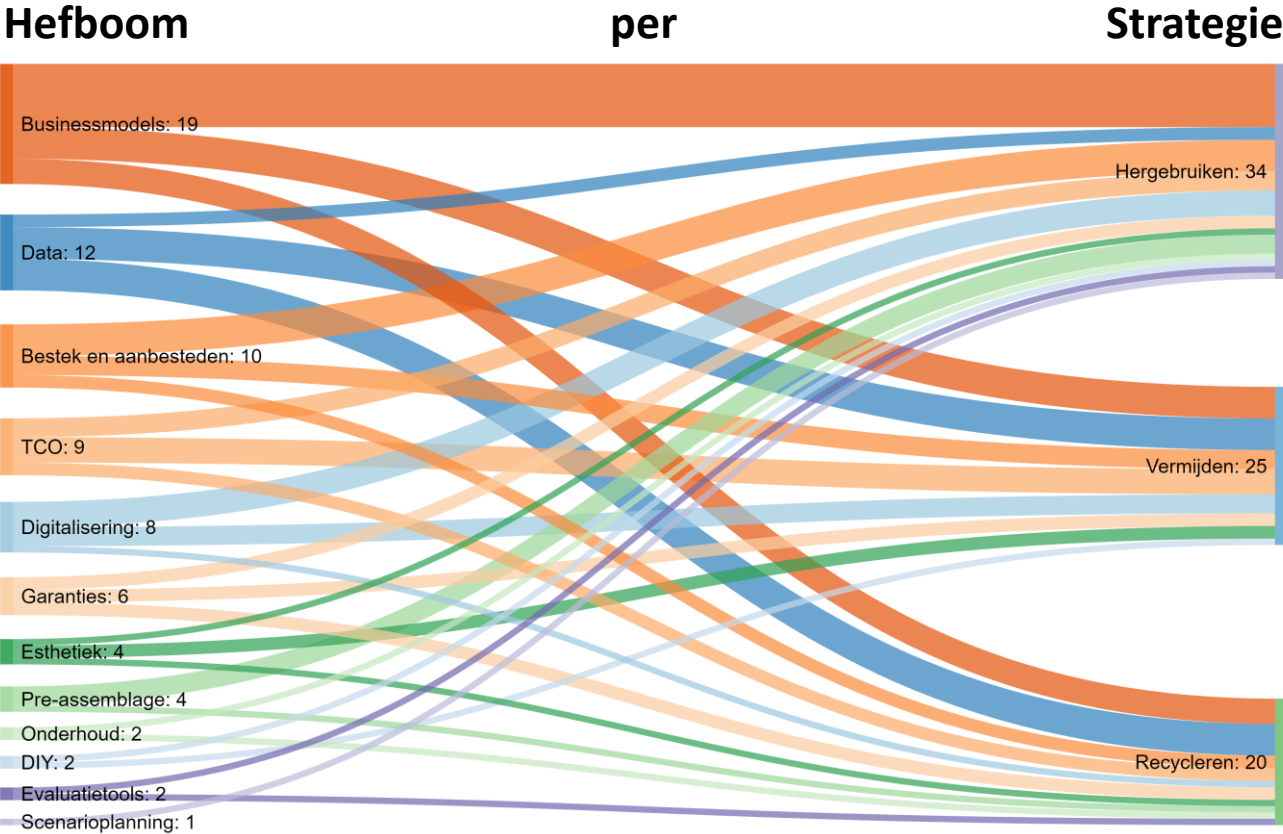
Strategie

Met de input van de deelnemers, gingen we ook aan de slag. De steekproef is nog beperkt, maar een aantal trends zijn wel zichtbaar.

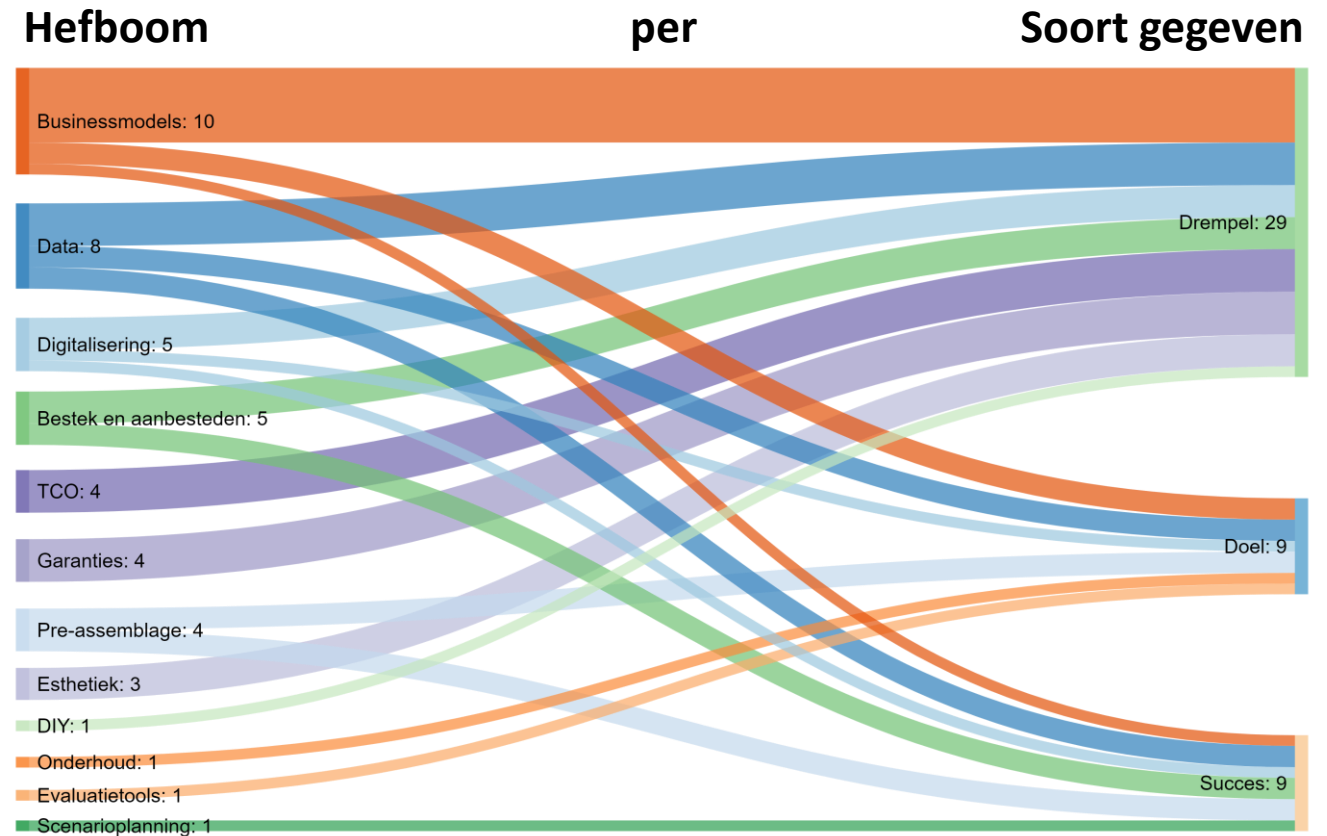
- ✓ Een 'nieuwe' hefboom: de aanbesteding. Andere 'nieuwkomers' zijn een TCO-benadering, garanties en esthetiek.

Met de input van de deelnemers, gingen we ook aan de slag. De steekproef is nog beperkt, maar een aantal trends zijn wel zichtbaar.

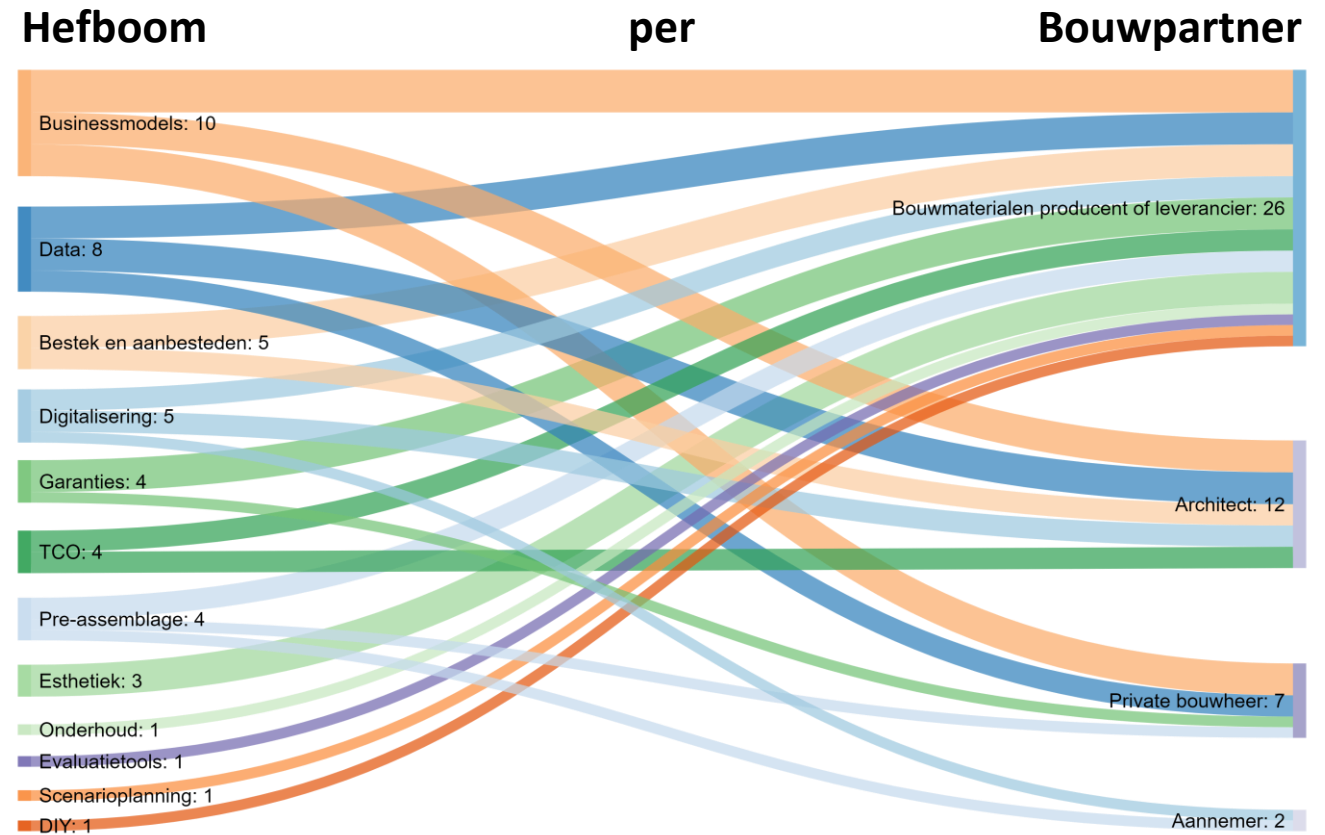
- ✓ Een 'nieuwe' hefboom: de aanbesteding. Andere 'nieuwkomers' zijn een TCO-benadering, garanties en esthetiek.
- ✓ De 8 belangrijkste hefboomen, worden vaker gelinkt aan drempels dan successen. Er moet nog heel wat **geëxperimenteerd** worden.

Met de input van de deelnemers, gingen we ook aan de slag. De steekproef is nog beperkt, maar een aantal trends zijn wel zichtbaar.

- ✓ Een 'nieuwe' hefboom: de aanbesteding. Andere 'nieuwkomers' zijn een TCO-benadering, garanties en esthetiek.
- ✓ De 8 belangrijkste hefboomen, worden vaker gelinkt aan drempels dan successen. Er moet nog heel wat **geëxperimenteerd** worden.
- ✓ Garanties kreeg vooral aandacht van producenten. TCO ook van architecten. Esthetiek enkel van producenten.

In ieder geval voldoende voer voor discussie,
een voorlopige stand-van-zaken, en een aantal
trends om strategische keuzes te maken.

Wil je ook nog je doelen, successen en
drempels met ons delen?

Neem zeker contact op

Waldo Galle, VUB Architectural Engineering
waldo.galle@vub.be

Wim Debacker, VITO Transitieplatform
wim.debacker@vito.be